

(NEWROZ)

newroz piroz be

Istanbul'da 150 bini aşkın insan yasaklı renkleriyle yasaklı talepleriyle ama iradeleriyle, ama umutlarıyla, ama coşkularıyla alanları doldurdu. Kürt hareketinin temsilcileri yanı sıra onlarca emekten, barıştan, kardeşlikten yana sivil toplum örgütünün, siyasi partilerin, sendikaların örgütleyicisi ve katılımcısı olduğu kutlamalarda anlamlı mesajlar verildi.

DİLAY İNKAYA

Bir Newroz'u daha geride bıraktık. 2008 Newroz öncesine kısaca bakacak olursak: AKP, Genelkurmay, ABD arası uzlaşmanın yansıması olan kara hareketi ile egemen militarist güçlerin ve işbirlikçilerinin Kürt halkına dönük inkar ve imha politikalarının sürdürdüğünü, işçi sınıfının çeşitli temsilcilerinin SSGSS'ye karşı eylem birliği kararı ile kitlesel grev ve sokak eylemliliklerinin olduğunu, ırkçı, militarist gizli savaş örgütü Ergenekon çetesi'nin görünen yüzünün gözler önüne serildiğini, DTP'ye açılan kapatma davasına AKP'ye açılan kapatma davasının da eklendiğini görüyoruz. Kürtlere dönük kara hareketi başarısızlıkla sonuçlandı, işçi sınıfı SSGSS tasarısında hükümete geri bastırmayı başardı, gizli savaş örgütünün darbe girişimleri halk kitlelerine teşhir oldu ve DTP'nin kapatılmasına ses çıkarmayan AKP'nin kendine demokratlığıyla iki yüzlülüğü açığa çıktı. Kıscası emek, barış, demokrasi, ve özgürlükten yana olan güçlerin bugüne değin savunduklarında ne denli haklı olduğunun gözler önüne net bir şekilde serilmesinin verdiği güçle bir Newroz örgütlenmesine gidildi. Gerçekten de 2008 Newroz'u hem nitelik hem nicelik açısından son yılların en görkemli Newroz'uydu. Gerek metropollerde gerekse bölgede hem politik talepler örtüştü hem de coşkulu ve kitlesel eylemler yaşandı. "Cumanın geleceği perşembeden bellidir" deyişini haklı çıkaran bir yer-

den gerek Kürtlerin inkar ve imhasına gerekse işçi sınıfına yönelen neoliberal saldırılarla müdahale girişimlerinden başarısız çıkan egemen güçler yenilgilerinin acısını çıkarmak adına Newroz'da, Kürt halkının, işçi sınıfının ve emek, barış, demokrasi-den yana olan tüm kesimlerin umuduna saldırmayı seçti. Barış havasında geçecek Newroz kutlamalarının yaşanmasını devlet terörü estirerek engellemeye yönelik egemen güçler, halkların umdu büyütmesine engel olmaya çalıştılar, saldırılarını insan öldürmeye kadar vardırımlarına, yüzlerce insanı yaralayıp gözaltına alıp tutuklamalarına rağmen Newroz'un politik talepleri ve kitleselliği coşkusu altında ezildi ve yenilgiye uğradılar. Militarist güçlerin ve AKP'nin metropollerde ve bölgedeki bu saldırganlıkları güçsüzlüklerinin ve politikalarının çökmesinin bir sonucuydu. Tüm alanlarda ciddi bir kadın katılımı hakimdi ve kutlamaya katılan kadınlara emniyet güçlerince şiddet uygulandığı tüm kameralara yansdı.

2008 Newroz'unun en önemli yanı Kürt halkının özgürlük talebiyle işçi sınıfının sınıfsal taleplerinin kardeşlik içinde kol kola girmesiydi. Özellikle de metropollerdeki Newroz kutlamaları bunun net göstergesiydi.

Istanbul'da 150 bini aşkın insan yasaklı renkleriyle yasaklı talepleriyle ama iradeleriyle, ama umutlarıyla, ama coşkularıyla alanları doldurdu. Kürt hareketinin temsilcileri yanı sıra onlarca emekten, barıştan, kardeşlikten yana sivil toplum örgütünün, siyasi partilerin, sendikaların örgütleyicisi ve katılımcısı olduğu kutlamalarda anlamlı mesajlar verildi. DTP eşbaşkanı Emine Ayna AKP'nin emekçilere, küçük esnafa saldırdığı ve kitlelerin meydana döküldüğü bir dönemde AKP'ye kapatma davası açılmasına ve Ergenekon gözaltılarının yaşanmasına dikkat çekti. AKP'nin iki yüzlülüğüne ve Newroz'da yaşananlar noktasındaki saldırgan tutuma vurgu yaptı. ABD ve İsrail'le görüşerek çözüm arayanlar olduğunu vurgulayan Ayna, gerçek muhatap olan Kürt özgürlük hareketinin temsilcileriyle görüşmeyi reddedenlerin

hiçbir şey elde edemeyeceklerini söyledi. Bugüne değin tüm saldırılara rağmen kardeşlik ve barış çağrılarını sürdürdüklerini ve demokratik taleplerinin karşılanması koşuluyla bir arada yaşamayı savunduklarını vurgulayan Ayna çözüm için şu konulara değindi:

- Özgürlük talebi, genel özgürlük ve Kürt kimliğinin tanınması,
- Çözümün Bush'la görüşmede değil İmralı'da olması, çözüm için burada masaya oturulması,
- PKK'nin son diyalog çağrısının önemsenmesi, diyalogun gerçekleşmesinin ölümlerin son bulması anlamına geleceği.

Emine Ayna, DTP'nin özgürlük hareketinin cinsel, ulusal ve sınıfsal sömürüye karşı olduğunu dile getirdi ve cinsel sömürüye karşı 8 Mart'ta alanlarda olduklarını, ulusal sömürüye karşı Newroz'da kimliklerine sahip çıktıklarını, sınıfsal sömürüye karşı da yüzbinlere çağrı yaparak 1 Mayıs'ta alanlarda olacaklarını duyurdu.

Tüm Kürtleri bir araya gelmeye çağırdı ve bu birlikteliğin yetmeyeceğini, Türkiye'de birlikte yaşamak istedikleri için bütün demokrasi güçleriyle birlikteliğin önemini vurguladı ve son dönemde Kürt hareketi ve sosyalistler arasında tartışılan kitlesel bir çatı partisi için çalıştıklarına da değindi.

Benzer taleplerin dillendirildiği diğer metropollerde de Newroz coşkusuyla kutlandı.

İzmir'de Gündoğdu meydanına izin verilmemesi üzerine yaşanan gerilimde polisin şiddete başvurusuyla çatışma yaşandı. Çok sayıda insan gözaltına alındı ve tutuklandı. DTP İl başkanı Mehmet Bayraktar ve SDP İl yönetim kurulu üyesi Nisbet Atmaz ve SDP üyeleri İrem Sezgin, Elvan Güngör, İlkay Tanyel de tutuklular arasında.

Adana Newroz kutlamalarında halkın barış talepleri alanlara sığmadı. Mimar Sinan Açık hava Tiyatrosu'nda 40 bin kişinin katıldığı Newroz kutlamalarında, AKP Hükümeti'nin Kürt halkı üzerindeki kredisinin tükendiğine vurgu yapıldı. 21 Mart'ta Adana'da gözaltına alınan 70 kişiden 29'u tutuklanma talebi ile çıkarıldıkları nöbetçi

(NEWROZ)

mahkeme tarafından "örgüt üyesi" oldukları iddiasıyla 25 Mart'ta tutuklandı.

Denizli'de DTP tarafından dün düzenlenen Newroz kutlamalarında slogan atan gençleri gözaltına almaya çalışan polis kitleye saldırdı. Gerginlik büyüyünce polis bu kez de halkın üzerine ateş açtı.

Kocaeli'de polis Newroz kutlaması yapan kitleye saldırdı, 6 kişi yaralandı çok sayıda gösterici gözaltına alındı.

Mersin'de Newroz yine son derece kitlesel ve coşkulu kutlamalara sahne olurken 7 kişi "devletin birliğini ve ülkenin bütünlüğünü bozmak" suçlamasıyla tutuklandı.

Bölge illeri de son yılların en kitlesel Newroz mitinglerine sahne oldu. Demokratik özerklik talebinin yükseltildiği bölge illerinde inkar ve imhaya Kürt halkının artık tahammülünün kalmadığı vurgulanarak kimliksizleştirmeye ve çözümsüzlüğe "Edi Bes e" denildi.

Diyarbakır Newroz kutlamaları açısından en kitlesel ve en coşkulu kutlamaların yaşandığı ildi. Yüzbinlerin katıldığı gösterilerde kırmızı-sarı-yeşil renkleri hakimdi. Savaş uçaklarının sürekli uçuş yaptığı alanda büyük bir Newroz ateşi yakıldı. Gençlerin, kadınların ve çocukların ağırlıkta olduğu mitingde "PKK halktır halk burada" sloganları atıldı. Kürtlerin yaşadıkları bütün zorluklar ve acılara rağmen bir arada yaşama iradesini gösterdiklerini, sıranın Türkiye Cumhuriyeti'nde olduğunu ve Anayasa'da Kürt kimliğinin tanınıp tanınmamasının bir arada yaşama konusunda belirleyici olacağına değinildi.

Malatya'da Newroz, yakılan Newroz ateşinin çevresinde çekilen halaylarla kutlandı. Adıyaman'da da binleri bir araya getirdi. Miting alanında sık sık, 'Biji Newroz', 'Şehit namının' sloganları atıldı. Kürt sorununun artık ertelenmeyecek kadar acil çözüm isteyen bir sorun olduğu belirtildi.

Newroz Mardin'in Kızıltepe, Nusaybin, Derik ve Mazıdağı ilçelerinde de onbinlerce kişinin katılımıyla kutlanırken, Iğdır'da Pancar Kantarı Meydanı'nda düzenlenen Newroz kutlamasına ise 20 bin dolayında kişi katıldı.

Gaziantep'te Newroz kutlaması yaklaşık 20 bin kişinin katılımıyla İstasyon Meydanı'nda yapıldı.

Şırnak'ın Silopi ve Cizre ilçesinde günler öncesinde başlayan Newroz kutlamaları, on bini aşkın kişinin katılımıyla devam etti. Şırnak'ın Cizre ilçesi'nde yapılan Newroz kutlamasının ardından 8 kişi tutuklandı. Hilvan ve Siverek'te ise 28 yıl aradan sonra ilk kez Newroz izinli olarak kutlandı, kutlamalara binlerce insan katıldı.

Kutlamaların valilikçe yasaklandığı Van, Hakkari ve Siirt'te ise devlet terörü hakimdi.

Van'da 22 Mart'ta yaşanan olaylar sırasında gözaltına alınanlardan 17'si tutuklanarak cezaevine gönderildi. Van'da polis halka panzer ve silahlarla saldırdı. Olaylar sırasında panzer bir kadının üzerinden geçti. Çok sayıda kişi yaralandı ve bir kişi öldü.

Hakkari'de de Newroz kutlamasının valilik tarafından yasaklanmasının ardından DTP il binası önünde toplanan binlerce kişiye polisin müdahale

etmesiyle başlayan olaylar kent geneline yayıldı.

Hakkari Barosu, Yüksekova'da Newroz kutlamasına yapılan müdahalenin ardından yaşanan olaylarda gözaltına alınanlara işkence yapıldığını belirterek, İlçe Emniyet Müdürü hakkında suç duyurusunda bulundu. Hakkari Barosu'na bağlı 17 avukat, güvenlik güçlerinin gözaltında bulunanlara işkence ve kötü muamelede bulunduğunu belirterek savcılığa İlçe Emniyet Müdürü hakkında suç duyurusunda bulundu. Olaylar sırasında bir vatandaşın üzerine panzer süren kişi hakkında 'Kasten adam öldürmek' suçlamasıyla suç duyurusunda bulunacaklarını belirttiler.

Van ve Hakkari'de yaşanan olaylı Newroz kutlamalarının bir benzeri de Siirt'te yaşandı. Siirt Valiliği'nin yasaklama kararı üzerine Çakmak Mahallesi'nde yapılan kutlamaya polis silahlarla müdahale etti. Bir kadının silahla yaralandığı mahallede dolaşan polis panzeri terör estirdi.

Yüksekova'da İkbâl Yaşar (20) kurşunla yaralanarak hayatını kaybetti. Van'da da 6 çocuk babası ayakkabı tamircisi Zeki Erinç (38) yine kurşunla yaralanarak öldü.

DTP Milletvekilleri Van, Yüksekova ve Siirt'i ziyaret ederek ölümlerden içişleri bakanının sorumlu olduğunu, valilerin ve emniyet müdürlerinin görevden alınmaları gerektiğini, sorumluların yargılanması gerektiğini ve yaşananları parlamentoya taşıyacaklarını belirttiler.

Demirci Kawa'nın zalim hükümdar Dehak'ı öldürmesi ve halkların özgürlüğe kavuşması efsanesine dayanan Newroz, bugünün Dehaklarına karşı bugünün Kawalarınca sürdürülen bir özgürlük mücadelesi havasında kutlandı. Özgürlükten ve demokrasiden yana tüm güçler baskı ve yıldırma politikalarına rağmen renkleriyle talepleriyle yüzbinler olarak alanları doldurdu, coşku ve kararlılıkla birkez daha haykırdı "Newroz Piroz Bel!"

SEMRA UZUNOK

Toprağa, suya, havaya düşen cemre değildi bu yıl ısıtan bizi. Ülkenin dörtbir yanında yakılan Newroz ateşiydi yüreğimizin isyanını ısıtan. İsyanın, özgürlüğün ateşi Newroz tarihsel geçmişinden farklı değildi. 91-92 yıllarını hatırlatan görüntüler kaldı tarih sayfalarına. Yine panzerler... Yine silah sesleri... Yine ölüm haberleri... gözaltılar, tutuklamalar kaldı ateşin közleri arasında. 20 Mart akşamı İzmir'in farklı noktalarında isyan ateşinin yakılmasıyla başlayacaktı Newroz kutlamaları. Ancak gün boyu ev baskınları, gözaltılar başlamıştı bile. Sokak sokak tuttu çevik kuvet yolları, caddeleri. Buca-Çamlıkule, Kadifekale, Yeni Çamlık, Yamanlar, Menemen sarılmıştı dört bir koldan isyan ateşi yanmasın diye. Parti il binamızda İHD yöneticileri, ÇHD'li avukatlarla birlikte tüm yaşananların olacağı bilinciyle kriz masası kurulmuştu. Kriz masasında çalan her telefon sesi yeni bir saldırının ve saldırılara karşı direngen tavrın, habercisi oluyordu. Gündoğdu meydanı Newroz ateşine yasaklanmış, yasaklamaya cevap varoşlarda yanan isyan ateşleri olmuştu. Buca'daki SDG'li ve Dev-Lis'li yoldaşlarımızdan haberler alıyorduk. Buca'yı polis sarmış biri il yöneticimiz olmak üzere 4 kadın yoldaşımız gözaltına alınmıştı. 21 Mart sabahı gözaltına alınan onlarca insan vardı. Gece geç saatlere kadar Newroz'u terörize eden İzmir valiliği ve emniyeti görev başındaydı! Tabi ki insan hakları savunucuları ve sosyalistler de görev başındaydı. 22 Mart Cumartesi günü 4 kadın yoldaşımızla birlikte toplam 7 kişi mülkün gölgesindeki adaletin adaletsizliğinde tutuklanarak cezaevine gönderildi. Kürt özgürlük hareketi bunca yıl ödediği bedellere yeni bedeller eklemişti. Biz biliriz ki sosyalistler dünyanın neresinde olursa olsun ezilen halkların kardeşidir ve yolu ezilen halklarla mücadelede kesişir. Ve bu mücadelede bedel ödenir. 4 kadın yoldaşımız da mücadelenin gereği bu bedeli ödemektedir. Devletin öfkesine ödenen bedeller yetmemiş 22 Mart günü DTP il başkanı Mehmet Bayraktar kaçınırcasına gözaltına alınarak Kürtler muhatapsız bırakılmaya çalışılmıştır. Gün miting günüdür İzmir'de 23 Mart sabahı... Sabah saatlerinde DTP il binası ablukaya alınmış hatta bu yetmemiş İzmir'in bütün sokakları abluka altına alınmıştır. Ablukaya, devletin öfkesine inat Newroz'un insanları DTP il binası önüne akmış, onursal başkanımız Akın Birdal ve genel başkan yardımcısı Anıt Baba tüm yaşananlara inat İzmir'e Newroz coşkusunu katmış, İzmir'le Newroz coşkusunu paylaşmıştır. Newroz ateşini bastırmaya çalışanlara inat ceketler, paltolar Newroz ateşini tutuşturmuştu. Emniyetle yapılan tüm görüşmeler ise sonuçsuz kalmış, Gündoğdu meydanı Newroz coşkusuna kapatılmıştı. Kapanan kapılara inat Kürt halkı ve sosyalistler yılmamış, Newroz'un meşruluğunda direngen durmuştu. Devletin öfkesi dinmemişti elbet, karşısında dimdik duran direngen ruhu söndürmeliydi... Devlet olmanın gereği salıverdi güçlerini sokaklara. Coplar konuşuyordu sokaklarda, gaz bombaları konuşuyordu... Bir de Filistin ruhuyla çatışan Kürt gençleri, kadınları, çocukları... Bir de Kürt halkının kavgasında omuzbaşı tutmuş sosyalistler ve SDP'liler, Dev-Lis'liler sokaklarda yankı buluyordu. SDP il binasının nasibi ise binaya atılan gaz bombaları oldu. Ve İzmir'in bilançosu tarihin kayıtlarına şöyle geçti 200'ü aşkın gözaltı, 45 tutuklama... DTP il başkanı Mehmet Bayraktar tutuklandı... SDP il yöneticisi Nisbet Atmaz tutuklandı... Sosyalist Demokrasi Gençlik üyesi İrem Sezgin, Elvan Güngör, İlkay Tanyeri tutuklandı... Ve niceleri.. Mücadele devam ediyor...

NEWROZ İZMİR SOKAKLARINDA İSYANA DÖNÜŞTÜ